Riigi Teataja

Nr. 20. 10. märtsil 1931. Nr. 20.

Art. 121. Vangistuseseadustik.

122. Sundmäärus juuksetööstuse ja habemeajamise töötubade kohta Kuresaare linnas.

Riigikogu poolt 12. veebruaril 1931 vastuvõetud

121. Vangistuseseadustik.

I osa.

Vangistuseasutised.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Vangistuseasutised on:
1) sunnitöömajad;
2) vangimajad;
3) arestimajad.

§ 2. Vangistuseasutiste hooned ehitatakse, seatakse sisse ja peetakse korras riigi kulul Kohtu- ja siseministeeriumi eelarve järgi.

§ 3. Vangistuseasutiste hoonete mahutavuse, ruumidejaotuse ja sisseseadete koosseisu määrab Kohtu- ja siseminister, pidades silmas käesoleva seadustiku eeskirju.

Vangistuseasutiste hooned ehitatakse ja peetakse korras võimalikult vahialuste tööjõuga, majanduslikul teel, Kohtu- ja siseministri poolt nimetatavate eriteadlaste juhtimisel.

§ 4. Igale vangistuseasutisele ja selle osakonnale määrab Kohtu- ja siseminister piirkonna, kuhu sissepääs on lubatud ainult § 68 ettenähtud isikuile.

§ 5. Iga vangistuseasutise ja selle osakonna nime määrab Kohtu- ja siseminister ja kuulutab nende avamisest ning sulgemisest Riigi Teatajas.

§ 6. Vangistuseasutiste kodukorra määrab Kohtu- ja siseminister käesolevas seadustikus ettenähtud volituste alusel ja piires.

2. peatükk.

Vangistuseasutiste valitsemine.

§ 7. Vangistuseasutiste valitsemist teostab Kohtu- ja siseminister vangimajade valitsuse direktori kaudu käesolevas seadustikus ja Vabariigi Valitsuse ja ministeeriumide korraldamise seaduses (RT 28 — 1929 ja RT 2 — 1930) ettenähtud alustel ja korras.

§ 8. Vangistuseasutiste koosseisu kuuluvad: asutise direktor, tema abid, laohoidjad, valvemeeskond, saatemeeskond, tervishoidlik, kasvatuslik ja kantseleiline personaal; nende üldarv määratakse koosseisu seaduses; vangimajade valitsuse direktor jaotab koosseisu üksikute vangistuseasutiste vahel.

Kohtu- ja siseminister määrab vabateenijate teenistussevõtmise korra ja tingimused.

§ 9. Vangistuseasutisse nimetab ametisse ja seaduses ettenähtud juhtudel vabastab sellest: direktori — Kohtu- ja siseminister; direktori abid, arstid, õpetajad ja muud ametnikud — vangimajade valitsuse direktor; kõik vabateenijad — asutise direktor.

Teenistus- ja haiguspuhkusele lubatakse: vangistuseasutise direktorid — vangimajade valitsuse direktori poolt, kõik muud ametnikud ja teenijad — asutise direktori poolt.

§ 10. Vangistuseasutise direktoriks ja direktori abiks nimetatakse õigusteadusliku haridusega isikuid, kes õiendanud kutseeksami Kohtu- ja siseministri poolt määratud korras.

Erandina võib neisse ametitesse nimetada ka õigusteadusliku hariduseta isikuid, kes kauaaegse teenistusega vangimajade alal on näidanud täit ametioskust.

§ 11. Valvemeeskond jaguneb vanemaiks valvureiks, valvureiks ja nooremaiks valvureiks.

Saatemeeskond jaguneb saatesalga ülemaks, vanemaiks saatjaiks, saatjaiks ja nooremaiks saatjaiks.

§ 12. Valve- ja saatemeeskonda teenistusse nimetatakse eeskätt neid, kes on praktikantidena teeninud vangistuseasutistes vähemalt 3 kuud ja õiendanud sellekohase eksami vangimajade valitsuse direktori poolt määratud korras.

§ 13. Vangistuseasutiste ametnikkudele ja teenijaile, kelle viibimise asutise juures Kohtu- ja siseminister tunnustab vajalikuks, antakse asutise juures korter, milles elamine on neile kohuslik.

Kohtu- ja siseminister määrab teenistusekorterite tarvitamise korra.

§ 14. Vangistuseasutiste direktorid, nende abid, laohoidjad, valve- ja saatemeeskond on teenistusekohuste täitmisel kohustatud kandma vormiülikonda ja relvastust, mille koosseisu ja kirjelduse määrab Vabariigi Valitsus.

Vormiülikonna kandmise ajad määrab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga ja Riigikontrolöriga.

§ 15. Vangistuseasutise direktori teenistuslikud õigused ja kohused on nähtud ette käesolevas seadustikus ja kodukorras.

Vangistuseasutise direktori abide ja ametnikkude ning teenijate teenistuslikud õigused ja kohused määratakse lähemalt kodukorras.

Iga ametniku ja teenija üksikasjaliku tööjaotuse, kuivõrd seda ei ole tehtud kodukorras, määrab vangistuseasutise direktor.

§ 16. Vangimajade valitsuse direktor teostab üldist valvet kõigi vangistuseasutiste üle.

Asutise direktor teostab igas vangistuseasutises lähemat valvet käesoleva seadustiku ja kodukorra eeskirjade täitmise järele.

§ 17. Valve teostamiseks nõuab järelevalve võim alluvailt seletusi ja teateid, toimetab aegajalisi või erakorralisi revideerimisi, kas isiklikult või tema käsutuses olevate ametnikkude kaudu, ja tühistab või muudab alluvate ebaõiged korraldused.

3. peatükk.

Vangistuseasutiste nõukogud ja vangide hooldamise seltsid.

§ 18. Iga vangistuseasutise juures on nõukogu, kelle võimkonda kuulub:

1) vahialuste käitumise ja tööusinuse hindamine;

2) vahialuste üleviimine astmetes ja järkudes;

3) vahialuste vabastamine tingimisi enne tähtaega;

4) vahialuste väljalaskmise lubamine.

Kodukorras määratakse lähemalt asjade arutamise kord vangistuseasutise nõukogus.

§ 19. Vangistuseasutise nõukogusse kuuluvad: vangistuseasutise direktor — esimehena, ja vangistuseasutise arst ning õpetaja — liikmetena.

Paragrahvis 18 punktides 2 ja 3 ettenähtud küsimuste otsustamiseks täiendatakse nõukogu kohtu poolt ühe, prokuratuuri poolt ühe ja advokatuuri poolt ühe esindajaga, samuti ühe esindajaga kohalikust vangide hooldamise seltsist seltsi juhatuse ettepanekul Kohtu- ja siseministri kinnitamisel.

§ 20. Nõukogu on otsustusevõimeline, kui võtavad osa esimees ja vähemalt kaks liiget; otsused tehakse liht-häälteenamusega; häälte poolekslangemisel on esimehe hääl otsustav.

Prokuratuuri esindaja võib vormilistel alustel protestida tehtud otsuse vastu.

§ 21. Nõukogu otsused on lõplikud ja viiakse täide 24 tunni kestel.

Nõukogu otsuse täideviimine pannakse seisma, kui prokuratuuri esindaja avaldab protesti nõukogu koosolekul.

Protestitud otsus ühes protestiga esitatakse viivitamata vangimajade valitsuse direktori kaudu Kohtu- ja siseministrile, kes protestiga ühinemise korral tühistab otsuse ja asja saadab nõukogule tagasi uuesti otsustamiseks.

§ 22. Igas maakonnas asutatakse võimalust mööda vangide hooldamise seltsid, kes teotsevad Kohtu- ja siseministri poolt kinnitatud normaalpõhikirja alusel.

§ 23. Vangide hooldamise seltsid annavad aru oma tegevusest Kohtu- ja siseministrile ja viimasel on õigus selleks nimetatud isikute kaudu revideerida seltside rahalisi summasid ja asjaajamist.

§ 24. Vangide hooldamise seltside ülesandeks on:

1) vangistuseasutistest vabastatute eest hoolitsemine;

2) kohtu poolt vastutusliku valve alla antud isikute üle valve teostamine;

3) vangistuseasutistes viibivate karistusekandjate kõlblise arenemise ja kultuuriliste vajaduste eest hoolitsemine.

Käesoleva paragrahvi p. 3 ettenähtud vangide hooldamise seltsi ülesanded teostatakse kodukorras ettenähtud ulatuses.

§ 25. Vangide hooldamise seltsid saavad oma ülesannete täitmiseks vajalikkude kulude katmiseks riiklikku toetust Kohtu- ja siseministeeriumi eelarve järgi.

§ 26. Vangide hooldamise seltsidel on juriidilise isiku õigused.

4. peatükk.

Vangistuseasutiste majandus.

§ 27. Vangistuseasutiste hoonete remondi teostamiseks annab juhtnöörid Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Teedeministriga.

§ 28. Vangistuseasutiste ruumide kütmise ja valgustamise normid määrab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga ja Riigikontrolöriga.

Tuleõnnetuse eest hoidmise juhtnöörid annab Kohtu- ja siseminister.

§ 29. Vangistuseasutiste majatööd teostatakse vahialuste tööjõuga. Neile majatöödele, mis nõuavad erilist oskust või usaldust, määratakse väljavalitud vahialused ja neile makstakse tasu tööfondist (§ 33).

Niisuguste majatööliste arvu ja tasumäärad iga vangistuseasutise jaoks kinnitab Kohtu- ja siseminister.

§ 30. Vangistuseasutiste vajaduste rahuldamiseks tarvisminevad ained ja asjad muretsetakse hangeteseaduse alusel, kuivõrd neid aineid ja asju ei ole võimalik odavamalt valmistada majanduslikul teel vahialuste tööjõuga.

Erandina teostub toiduainete muretsemine hariliku sisseostu teel, samuti ka igasugused muud ostud summas kuni 500 kroonini, kuid seejuures tuleb pidada kinni turuhindadest.

§ 31. Vahialuste vedu toimetatakse võimalust mööda asutise oma sõiduabinõudega.

5. peatükk.

Vangistuseasutiste tööstus.

§ 32. Töösunduse teostamiseks asutatakse vangistuseasutiste juures töökojad ja korraldatakse mitmesuguseid töid, arvestades eeskätt sihti — vahialuseid üldiselt harjutada töötamisele ja neile anda isikuliselt vastavat tööoskust.

Oma tööstuse puudumisel võidakse Kohtu- ja siseministri poolt igal üksikul juhul kinnitatavas korras kaubelda vangistuseasutiste kätte ka välistöid riigilt, omavalitsustelt ja eraisikuilt.

§ 33. Eelmises (32) paragrahvis märgitud ülesande teostamiseks luuakse vangimajade valitsuse juures eriline tööfond.

§ 34. Tööfond moodustub selle algkapitalist, tööstuslikkude operatsioonikapitalide igaaastasest puhaskasust ja 50% vahialuste üldisest töötasust.

§ 35. Vabariigi Valitsuse poolt igaks aastaks kinnitatava kava järgi soetatakse tööfondi arvel vangistuseasutiste juures töö korraldamiseks vajalikke hooneid, sisseseadeid ja töövahendeid.

§ 36. Vangistuseasutiste tööstuse sisseseaded ja laod kindlustatakse vajaduse korral tule vastu vangimajade valitsuse direktori korraldusel tööfondi arvel.

§ 37. Tööstuses võimalikkude õnnetusjuhtude puhul kaetakse tööfondist vahialuste ravimise kulud, samuti ka neil juhtudel tarvilikud abirahad ja pensionid.

§ 38. Tööfondist kaetakse iga aasta lõpul Kohtu- ja siseministri poolt kinnitatavas korras tööstuslikkude operatsioonikapitalide võimalikud kahjud.

§ 39. Tööfondi arvel peetakse ametis Kohtu- ja siseministri poolt kinnitatava koosseisu piires üksikute vangistuseasutiste juures töödeõpetajad, samuti ka vangimajade valitsuse juures vajalikud ametnikud tööstuse üldjuhtimiseks ja arvestamiseks.

Neil teenijail on riigiteenijate õigused ja kohused.

§ 40. Vabariigi Valitsus võib määrata tööfondi summasid ka uute vangistuseasutiste ehitamiseks.

§ 41. Kohtu- ja siseminister määrab tööfondist iga eelarveaasta algul vajaliku summa tööstuslikkudeks operatsioonideks.

§ 42. Tööstuslikust operatsioonisummast tasutakse vangimajade valitsuse direktori poolt antavate juhtnööride järgi vahialuste töötasu, tööainete-kulud ja muud valmistuskulud.

§ 43. Vahialuste töötasu arvutatakse päeva- või tükiviisi vastavalt töö edukusele ja headusele 50—75% suuruses sellest normist, mis makstakse vabatöölistele sama töö eest ning samal alusel.

§ 44. Vahialusele kuuluvast töötasust arvatakse 50% vahialuse isiklikule arvele ja 50% tööfondi arvele.

§ 45. Tööainete-kulu all mõistetakse ümbertöötamiseks muretsetud ainete omahinda.

§ 46. Valmistuskulu all mõistetakse igasuguseid jooksvaid kulusid tööstuse alal kui ka võimalikke kahjusid, mis tekivad töösaaduste realiseerimisel.

§ 47. Amortisatsioonikapitali moodustavad valmistuskuludest varade amortisatsiooniks arvatud summad. Sellest kapitalist kaetakse tööstusehoonete ja -sisseseadete kapitaalremondi ja varade uuendamise kulud.

§ 48. Töösaaduste realiseerimisel saadud summad kantakse operatsioonisummade sissetulekuks.

§ 49. Tööfondi iga-aastasest juurdekasvusummast võidakse aasta lõpul määrata Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kava järgi tööstuse alal teotsenud ametnikkudele ja teenijaile lisatasu; sealjuures ei või lisatasu üksikule isikule tõusta üle tema neljakuulise

palgasumma ja üldine lisatasude summa üle $^1/_6$ osa tööfondi selleaastasest juurdekasvust.

§ 50. Vangistuseasutiste tööstus on vaba kõigist riigi ja omavalitsuse heaks võetavatest ärimaksudest.

§ 51. Tööstuslikkude operatsioonide kohta peetakse arvet juhtnööride järgi, milliseid annab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Riigikontrolöriga.

6. peatükk.

Töökaitse-eeskirjad.

§ 52. Vahialuste tööpäev kestab töö iseloomu ja vahialuste liikide kohaselt mitte üle 12 tunni, kusjuures keskmine tööpäev aastas ei või kesta üle 8 tunni. Tööaega ei kuulu söögi- ja puhkeajad.

Tööpäeva alguse ja lõpu määrab vangimajade valitsuse direktor töö iseloomu kohaselt.

§ 53. Ettevaatuse abinõud iga tööliigi puhul ja mitmesuguste tööabinõude jaoks määrab vangimajade valitsuse direktor kooskõlas vabatööstuses maksvate eeskirjadega.

§ 54. Kui tööl juhtub vahialusega õnnetus, siis korraldatakse vahialusele vajalik ravimine ja selgitatakse vangimajade valitsuse direktori korraldusel juurdluse teel õnnetusjuhu tekkimise asjaolud.

Kui vahialune vabastatakse vahi alt enne ravimise lõppu, siis jätkatakse tema ravimist vabaduses tööfondi kulul ulatuses, millise määrab igal üksikul juhul vangimajade peaarst.

Kui vahialune sureb tööl tekkinud õnnetusjuhul või vajaliku ravimise kestel, siis kaetakse matmiskulud tööfondist kohaliku omavalitsuse haigemaja matmiskulude suuruses.

§ 55. Tööl saadud kehavigastuse juhtudel korraldab vangimajade valitsuse direktor vahialuse töövõime-kaotuse kindlaksmääramise kolmeliikmelise arstikomisjoni kaudu vabatööstuses maksvate eeskirjade alusel.

§ 56. Vahialusele tööl tekkinud õnnetusjuhu korral, kui selle tagajärjeks oli vahialuse surm või täielik või osaline töövõime-kaotus, makstakse tööfondist pensioni järgnevais paragrahves ettenähtud alustel.

§ 57. Pensioni ei maksta, kui õnnetus tekkis vahialuse enese süü tagajärjel või kui vahialune ei täida ravimiseeskirju.

§ 58. Pensioni-aastamaksuks on vahialuse keskmine päevatasu (§ 43) vahi all olemise ajal tööl oldud päevade eest, korrutatud 295-ga.

Pension sel määral makstakse välja, kui vahialune sureb tööl juhtunud õnnetusel või vajaliku ravimise kestel, samuti ka täieliku töövõime-kaotuse korral.

Osalise töövõime-kaotuse korral makstakse välja eelmisest pensionimäärast töövõime-kaotusele vastav osa.

§ 59. Kui vahialune oli õnnetuse ajal alaealine ja kui pensionimaksmine kestab ka pärast tema täisealiseks-saamist, siis suurendatakse § 58 järgi määratud pensionimäära, alates vahialuse täisealiseks-saamise päevast, seevõrra, kuivõrra tema päevatasu oleks vangistuseasutises suurenenud täisealiseks-saamise korral.

§ 60. Pensionisaamise õigus algab õnnetusjuhule järgnevast tööpäevast ja kuulub vigasaanule endale, kui ta elus, või tema naisele, lastele ja vanemaile, kui vigasaanu suri õnnetusjuhul või vajaliku ravimisaja kestel.

Vigasaanu naisel, lastel ja vanemail on õigus saada pensioni ka siis, kui vigasaanu suri pärast vajaliku ravimisaja lõppu, kui nad tõestavad, et surm on tingitud õnnetusjuhust.

§ 61. Aja eest, mil vigasaanu viibib vahi all, makstakse temale § 58 järgi kuuluvast pensionist 50%.

§ 62. Vahialuse naisel on õigus saada pensioni, kui ta on abiellunud vahialusega enne õnnetusjuhtu; pensionisaamise õigus kustub uuesti-abiellumisega.

§ 63. Vahialuse lastel on õigus saada pensioni kuni 16-aastaseks saamiseni, kui nad on sündinud, adopteeritud või legitimeeritud enne õnnetusjuhtu.

§ 64. Vahialuse vanemail on õigus saada pensioni, kui nad on üle 60 a. vanad või tegelikult töövõimetud ja neil ei ole teisi seadusjärelisi toitjaid.

§ 65. Vahialusele kuuluvast pensionist, kui vahialuse asemele astuvad § 60 ettenähtud isikud, makstakse tema naisele — $^1/_3$, igale lapsele — $^1/_6$ ja kummalegi vanemale — $^1/_6$.

Kui pensionide summa eelmise lõike alusel ületab vahialusele määratud pensionimäära, siis vähendatakse igaühe pensioni vastavalt.

§ 66. Paragrahvides 62—64 ettenähtud isikuil ei ole õigust saada pensioni aja eest, mil nad viibivad vahiall.

§ 67. Pensionimaksmise otsustab ja korraldab vangimajade valitsuse direktor.

Pension makstakse veerandaastakaupa ette.

Paragrahvis 61 ettenähtud pension kantakse vahialuse isikliku tööraha arvele, käsutamiseks sellekohaste eeskirjade järgi.

7. peatükk.

Vangistuseasutiste julgeolek.

§ 68. Vangistuseasutises võimaldatakse selleks määratud ruumidesse sissepääs kodukorras määratava aja kestel kõigile, kel see vajalik

kas teenistuse tõttu, töö asjus, varustise muretsemise alal või vahialustega kokkusaamiseks.

Vahialuste kinnipidamise ruumidesse vangistuseasutises on õigus pääseda, peale vangistuseasutise ametkonda kuuluvate isikute, prokuröridel, kohtunikkudel ja kohtu-uurijail, muil isikuil aga ainult vangimajade valitsuse direktori loal.

§ 69. Vangistuseasutise direktoril on õigus korraldada vangistuseasutise ruumi lastud eraisikute isikukindlakstegemist ja läbiotsimist, kui temal tekib põhjendatud kahtlus, et nad kavatsevad toimetada edasi vahialustele keelatud asju või on vahialustelt võtnud vastu keelatud asju.

§ 70. Vangistuseasutises vahialuste keskel tekkinud rahutuste lõpetamiseks, kui selleks ei jätku vangistuseasutise oma jõududest, on vangistuseasutise direktoril õigus kutsuda appi politseid või kaitseväe-osi.

§ 71. Vangistuseasutise ametnikkudel ja teenijail on teenistuskohuste täitmisel õigus tarvitada relva kallaletungiva või põgeneva vahialuse vastu, samuti ka vangistuseasutise kaitseks. Relva võib tarvitada ainult möödapääsematul vajadusel, võimaluse korral pärast sellekohast hoiatust.

§ 72. Kohtu- ja siseminister annab lähemad juhtnöörid vangistuseasutiste julgeoleku kohta.

8. peatükk.

Saateteenistus.

§ 73. Vahialuseid saadetakse § 108 ettenähtud juhtudel valve all, linna piires võimalikult kinnistes veoabinõudes.

§ 74. Vahialuseid, kes kannavad karistust raskete kuritegude või kuritegude eest ja kellest võib karta põgenemise katset, võidakse saatmisel panna käeraudu.

§ 75. Kui vahialuste saatmisel rahvakogunemine muutub takistuseks saateteenistusele, on saatevanemal õigus nõuda tee vabastamist.

§ 76. Vahialuseid saadetakse väljapoole vangistuseasutise asukohta tapikorras, välja arvatud tööle saatmised.

§ 77. Vahialuseid saadetakse tapiga kas raudteel, laeval, muul liikumisvahendil või jala.

§ 78. Vangimajade valitsuse direktor määrab, kokkuleppel vastavate omavalitsuseasutustega, tappide liikumisel vajalikud söögi-, puhkuste- ja öömajaruumid, kusjuures võidakse kasutada olemasolevaid arestikambreid.

§ 79. Vahialuste kraami ja haigete vahialuste veoks jalatappides tarvitatakse veoriistu.

§ 80. Kohtu- ja siseminister annab lähemad juhtnöörid saateteenistuse kohta.

II osa.

Vangistuslikkude karistuste täitmine.

1. peatükk.

Vahialuste vastuvõtmine.

§ 81. Sunnitöökaristus viiakse täide sunnitöömajas, niisuguse asutise puudumisel või seal ruumi puudusel — vangimajades eriosakonnas.

Vangimajakaristus viiakse täide vangimajades.

Arestikaristus viiakse täide arestikambrites, arestimajades, nende puudumisel või neis ruumi puudusel — vangimajades eriosakonnas.

§ 82. Vahialla-võetu toimetatakse vastavasse vangistuseasutisse ühes sellekohaste dokumentidega, milles on märgitud karistuseaja algus.

Kui seadus võimaldab karistusealusele ise ilmuda karistuse kandmisele, siis loetakse karistuseaja algus tema saabumise ajast vastavasse vangistuseasutisse.

§ 83. Naisvahialusega võetakse vastu ka ta rinnalaps, kes alla 1 aasta vana ja keda toidetakse rinnaga. Laps peetakse ülal vangistuseasutise kulul kuni 1-aastaseks saamiseni ja antakse siis lähemaile omastele, kes on kohustatud last ülal pidama. Viimase võimaluse puudumisel antakse laps rinnalastekodusse või kohaliku vangide hooldamise seltsi korraldusse.

Samuti toimitakse ka vahialuste lastega, kes sündinud vangistuseasutises.

§ 84. Vahialusega kaasasolevaist asjust võetakse vastu:

1) raha, kaasaskantavad väärtasjad ja dokumendid;

2) harilik kehakate, kaks paari pesu ja tarvitamiseks lubatud magamisasjad;

3) mitte kiirelt rikkiminevaid toiduaineid kuni 5 kg.

Kõik muud kaasasolevad asjad toimetatakse vahialuse kulul tema poolt määratud isikuile või politseile.

2. peatükk.

Vahialuste paigutamine ja liigitamine.

§ 85. Vahialuste jaotamine vangistuseasutiste vahel ja nende ümberpaigutamine ühest vangistuseasutisest teise teostub vangimajade valitsuse direktori korraldusel, kusjuures tuleb

pidada silmas § 81 eeskirju, võimalust mööda ka vahialuste tööoskust ja tervislikku seisukorda.

§ 86. Vangistuseasutises liigitatakse vahialused nende soo järgi ja võimalust mööda nende iseloomu kohaselt.

§ 87. Vahialused eraldatakse ööseks üksteisest võimaluse piires.

§ 88. Arestialused ja mitte üle 3 kuu vangimajja mõistetud paigutatakse nende soovil üksikkambreisse, kui need olemas vangistuseasutises ja vabad.

§ 89. Vahialune, kelle kohta karistuse kandmise ajal on kohtuvõimu korraldusel teises süüteos määratud vahialla võtmine tõkkeabinõuna, paigutatakse eelvangistuse-asutisse.

3. peatükk.

Vahialuste varustamine ja tervishoid.

§ 90. Sunnitöölised ja vangimajalised kannavad vahialustele määratud vangiriideid.

Neid riideid kannavad ka arestialused, kui neil ei ole omi riideid või kui omad riided on kandmiseks kõlbmatud.

Kohtu- ja siseministril on õigus lubada vangimajalistele nende soovil kanda omi riideid.

§ 91. Vahialuseid varustab pesuga ja magamisasjadega vangistuseasutis.

§ 92. Vahialuste riidevarustise vormi määrab Kohtu- ja siseminister, tehes vahet vahialuste liikide vahel.

Riidevarustise koosseisu ja kandmise ajad määrab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga.

§ 93. Vahialuseid toidetakse toidutabelite järgi, millised määrab Kohtu- ja siseminister, kuulates ära riigi tervishoiunõukogu arvamuse.

Vangistuseasutise direktor võib tervislikkudel põhjustel üksikuil juhtudel teha kõrvalekaldumisi toidutabeleist vangistuseasutise arsti ettepanekul.

§ 94. Kergemad haiged ravitakse vangistuseasutises, raskemad haiged, eriti aga nakkushaiged — erilises vahialuste-haigemajas, möödapääsematu vajaduse korral ka mõnes riigi või omavalitsuse haigemajas.

§ 95. Vahialuseid ravitakse riigi kulul piires, millised määrab Kohtu- ja siseminister, kuulates ära riigi tervishoiunõukogu arvamuse.

§ 96. Vahialuse, kes avaldab vaimuhaiguse tunnuseid, vaatab läbi vangimajade valitsuse direktori korraldusel moodustatud arstlik komisjon; vajaduse korral paigutatakse vahialune erilisse ravimisasutisse.

§ 97. Vahialuste saunaskäimise, pesemise ja pesupesemise kulud kannab riik; sellekohased kulunormid määrab Kohtu- ja siseminister.

§ 98. Soojus vahialuste eluruumides ei või olla alla +17° C järgi.

§ 99. Vahialustele, kes viibivad kambrites või sisetöödel, võimaldatakse liikumist vabas õhus igal päeval vähemalt 30 minuti kestel.

4. peatükk.

Vahialuste õigused ja kohused.

§ 100. Vahialuste ülestõusmise, söögi, jalutamise ja magamaheitmise ajad ja kord määratakse kodukorras.

§ 101. Vahialustele on keelatud:

1) alkoholsete jookide või muude uimastuseainete tarvitamine;

2) raha, keelatud kirjanduse või muude keelatud asjade hoidmine enda juures;

3) salaühenduse pidamine endivahel ja välisilmaga;

4) salamärkide tarvitamine väljasaadetavates kirjades, samuti ka neisse valeteadete mahutamine vangistuseasutise kohta;

5) varaliste tehingute sõlmimine endivahel vangistuseasutise direktori loata;

6) rahurikkumine;

7) viisakusetu või korratu käitumine;

8) suitsetamine ja igasuguste mängude mängimine peale § 115 ettenähtud erandite.

§ 102. Vahialused on kohustatud oma ihu, riiete, sööginõude ja kambrite puhtuse eest hoolitsema kodukorras määratavas korras.

§ 103. Vahialused võivad saata takistamatult palveid ja kaebusi oma või perekonna isiklikkude ja varanduslikkude huvide kaitseks vastavaile riigi- ja omavalitsuseasutustele.

§ 104. Erakirju võivad saata välja arestialused ja mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetud vahialused üks kord nädalas, pikemaajalised vahialused 6. peatükis ettenähtud määral.

Hädatarviliku vajaduse korral võib vangistuseasutise direktor lubada kirja välja saata väljaspool järjekorda.

§ 105. Vahialuse poolt väljasaadetavad, samuti ka neile tulevad kirjad vaatab läbi vangistuseasutise direktor või tema järelevalve all mõni tema poolt selleks volitatud vangistuseasutise ametnik; nad on kohustatud hoidma saladuses neist kirjadest neile teatavaks saanud andmed.

Kui kiri ei vasta § 101 p. 4 nõuetele või on kõlblusvastase sisuga või sisaldab jämedalt ebaviisakaid lauseid, siis peab vangis-

tuseasutise direktor kirja kinni, teatades sellest ja kinnipidamise alusest vastavale vahialusele.

Väljast vahialusele tulnud ja kinnipeetud kirjast avaldatakse vahialusele käesoleva paragrahvi nõuetele vastavad osad.

§ 106. Võõrkeelseid kirju võidakse saata välja ja vahialustele tulnud võõrkeelseid kirju anda kätte ainult siis, kui vangistuseasutise direktor suudab tutvuda kirja sisuga. Erandina sellest saadetakse saksa-, vene-, rootsi-, soome- ja lätikeelsed kirjad, mille sisuga vangistuseasutise direktor või tema poolt selleks volitatud isik ei suuda tutvuda, läbivaatamiseks vangimajade valitsuse direktorile.

§ 107. Omastega võivad kokku saada valve juuresolekul: arestialused ja mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetud — üks kord nädalas, pikemaajalised vahialused — 6. peatükis ettenähtud määral.

Erandina võib vangistuseasutise direktor lubada vahialusele valveta kokku saada abikaasaga või ülenevate või alanevate sugulastega.

§ 108. Vahialuseid võidakse vangistuseasutisest viia välja ainult kohtuvõimude nõudel või karistuse täitmise huvides.

Erandina võib vangistuseasutise direktor vahialuseid saata välja nende abikaasa või ülenevate või alanevate sugulaste surma või raske haiguse korral, kui vangistuseasutise koosseis võimaldab selleks kaasa saata vajaliku valve ja kui sellest väljasaatmisest ei teki vangistuseasutisele erikulusid või kui need kulud katab vahialune või tema väljakutsuja.

§ 109. Arestialuseid, mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetuid ja eeskujulikkude astmel olevaid vahialuseid võidakse nende abikaasa või ülenevate või alanevate sugulaste surma või raske haiguse korral vahi alt vabastada mitte kauemaks kui kolmeks päevaks, karistuse kandmist katkestades, kui nad ei ole põgenemiskalduvustega ja kui ei ole karta, et nad vahialt vabaoleku ajal saadavad korda uue süüteo.

§ 110. Vahialused võivad abielluda üldistel alustel, kusjuures perekonnaseisu-ametniku kohuseid täidab vangistuseasutise direktor.

§ 111. Vahialustele, kel puudub algkooliharidus, võimaldatakse selle saamist kodukorraga määratud korras, kui vangistuseasutises on seatud sisse kooliõppus.

§ 112. Arestialused ja mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetud võivad tellida või endale lasta järele tuua toiduaineid üks kord nädalas iga kord kuni 3 kg.

§ 113. Vahialused võivad oma asjadest enda juures hoida seepi ja suupuhastamisvahendeid, mitte kiirelt rikkiminevaid toiduaineid ja tarvilikke sööginõusid.

Arestialused ja mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetud võivad peale selle oma asjadest enda juures hoida ka ühe vahetise pesu ja ühe vahetise sooja pesu. Pikemaajalised vahialused võivad neidsamu asju enda juures hoida 6. peatükis ettenähtud korras ja määral.

§ 114. Vahialused võivad tööst vabal ajal lugeda parandamissihile mitte vastukäiva sisuga teaduslikku ja ilukirjandust ja kodukorras määratud alustel kuulata vangistuseasutises korraldatavaid üldhariduslikke loenguid.

§ 115. Arestialused ja mitte üle kolme kuu vangimajja mõistetud võivad tööst vabal ajal lugeda parandamissihile mitte vastukäiva sisuga ajakirjandust, mängida mittehasartmänge, samuti ka suitsetada selleks lubatud ruumes, tarvitada oma patja ning voodipesu.

Muud vahialused võivad eelmisi õigusi kasutada 6. peatükis ettenähtud alustel.

§ 116. Vahialusele, kes on mõne usuühingu liige, võimaldatakse kokku saada oma usutunnistuse vaimulikuga ja võtta osa usulistest talitustest, kuivõrd see ei ole hädaohtlik vangistuseasutise julgeolekule ja korrale.

5. peatükk.

Vahialuste töökohus.

§ 117. Vahialuste kohuslik töö korraldatakse Kriminaalseadustikus (RT 56 — 1929) ettenähtud alustel.

§ 118. Vabastatud on töökohusest haiged ja töövõimetud vahialused arsti otsuse põhjal ja naisvahialused ka üks kuu enne ja 1½ kuud pärast sünnitamist.

§ 119. Vahialused on riiklikkudel pühadel ja punkepäevadel vabastatud töökohusest, peale § 29 ettenähtud majatööde.

§ 120. Peale Kriminaalseadustikus ettenähtud juhtude ei või saata välistöödele ka katsealuste-astmel viibivaid vahialuseid, samuti ka neid vahialuseid, kes kord põgenenud või selleks katset teinud.

6. peatükk.

Painduv karistustetäitmise kord.

§ 121. Painduva korra eeskirjadele alluvad sunnitöölised ja vangimajalised üle kolmekuulise karistusega.

§ 122. Painduv karistustetäitmise kord teostatakse kolmes astmes: katsealuste, paranejate ja eeskujulikkude jaoks.

§ 123. Sunnitöölised ja vangimajalised üle kaheaastase karistusega paigutatakse algul katsealuste-astmele, muud § 121 ettenähtud vahialused — vahenditult paranejate-astmele.

§ 124. Katsealuste-astmel peab vahialune viibima vähemalt ühe kuuendiku ajast, mis vajalik ta vabastamiseks tingimisi enne tähtaega; hea käitumise korral viiakse vahialune pärast seda paranejate-astmele.

§ 125. Paranejate-astmel peab vahialune viibima vähemalt neli kuuendikku ajast, mis vajalik ta vabastamiseks tingimisi enne tähtaega; hea käitumise ja tööusinuse korral viiakse vahialune pärast seda eeskujulikkude-astmele.

§ 126. Paranejate-aste jaguneb kodukorras määratavail aluseil kahte kuni nelja järku. Ühest järgust teise viiakse üle hea käitumise ja tööusinuse korral.

§ 127. Eeskujulikkude-astmel peavad sunnitöölised ja vangimajalised üle kaheaastase karistusega viibima vähemalt ühe kuuendiku, muud § 121 ettenähtud vahialused — kaks kuuendikku ajast, mis vajalik nende vabastamiseks tingimisi enne tähtaega; hea käitumise ja tööusinuse korral vabastatakse nad pärast seda tingimisi enne tähtaega Kriminaalseadustiku §§ 33 ja 34 ettenähtud aluseil.

§ 128. Katsealuste-astmel viibiv vahialune võib üks kord iga kahe kuu jooksul saata välja ühe erakirja, kokku saada omastega ja tellida või endale lasta järele tuua suhkrut, teed ja rasvaaineid, kuid kokku mitte üle 2 kg.

§ 129. Paranejate-astmel viibiv vahialune võib vaheaegadega kahest nädalast kuni kuue nädalani: saata välja ühe erakirja, saada kokku omastega ja tellida või endale lasta järele tuua suhkrut, teed, leiba, rasvaaineid ja piima, kuid kokku mitte üle 4 kg.

Paranejate-astmel viibiv vahialune võib lugeda ühe nädala kuni ühe kuu vanuseid ajalehti, mille sisu ei käi vastu parandamissihile, suitsetada selleks lubatud ruumes, tarvitada oma patja ning voodipesu ja võtta osa vangistuseasutises korraldatavaist võimlemisharjutustest.

§ 130. Eelmises (129) paragrahvis ettenähtud soodustuste piirid paranejate-astme järkude (§ 126) kohta määratakse kodukorras.

§ 131. Eeskujulikkude-astmel viibiv vahialune võib üks kord nädalas: saata välja ühe erakirja, saada kokku omastega ja tellida või endale lasta järele tuua igasuguseid toiduaineid, mida on võimalik kontrollida, kuid mitte üle 3 kg. Eeskujulikkude-astmel viibiv vahialune võib peale § 129 teises lõikes ettenähtud soodustuste: lugeda mitte alla kolme päeva vanust ajakirjandust, mille sisu ei käi vastu parandamissihile, võtta osa vangistuseasutises korraldatavatest meelelahutuslikkudest koosviibimistest ning etendustest ja tarvitada oma ihupesu.

§ 132. Eeskujulikkude-astmel viibiv vahialune võidakse panna erilist usaldust nõudvate ülesannete täitmisele valveta. Säärasele vahialusele võimaldatakse ka lahkumine vangistuseasutisest erariides ning valveta kohalikku linna üks kord nädalas päeva ajal kuni kuue tunnini, kokkusaamiseks oma perekonna liikmetega või oma majanduslikkude asjade ajamiseks.

Kui valveta linna lastud vahialune ei tule tagasi määratud ajaks vangistuseasutisse, siis loetakse ta põgenejaks, kui hilinemine on kestnud üle kuue tunni.

§ 133. Vahialuste käitumist ja tööusinust hinnatakse markidesüsteemi alusel, kodukorras antavate eeskirjade järgi, kusjuures margi väljateenimise aeg ei või ületada üht kuud. Hea käitumise ja tööusinuse korral selle aja kestel antakse vahialusele üks mark, mitterahuldava käitumise ning töötamise korral võetakse ära üks mark ja halva käitumise ning töötamise korral võetakse ära kaks marki.

Kui markide äravõtmisel marke jääb puudu, viiakse vahialune vastavalt puudujäänud markide arvule alamasse järku või astmesse.

Vahialune, kes karistuse kandmist alanud paranejate-astmel, viiakse markide äravõtmisel vastavalt puudujäänud markide arvule samuti katsealuste-astmele.

§ 134. Karistuste koostamisel või liitmisel määratud uus karistus, kui see ei ületa kaht aastat vangimaja, viiakse kandmata olevas osas täide käesoleva seaduse II osa eeskirjade järgi, kusjuures karistuse täitmist jätkatakse sellel astmel, millele vahialune jõudnud uue otsuse täitmisele pööramise ajaks.

Kui aga karistuste koostamisel või liitmisel määratud uus karistus ületab kaks aastat vangimaja, algab uue karistuse täitmine kandmata olevas osas katsealuste-astmelt, kusjuures aga karistuse kantud osa võetakse arvesse tingimisi enne tähtaega vabastamiseks nõutava karistuseaja väljaarvutusel.

7. peatükk.

Distsiplinaarmäärustik vahialustele.

§ 135. Distsiplinaarkorras karistatakse vahialuseid tegude eest, mis keelatud käesoleva seadustiku ja vangistuseasutiste kodukorra eeskirjadega.

§ 136. Distsiplinaarkaristused on:

1) noomitus;

2) ajakirjanduse lugemise õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

3) kirjavahetuse-õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

4) kokkusaamis-õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

5) toiduainete tellimise või järeletoomise õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

6) paigutamine kartserisse ühest kuni neljateistkümne päevani.

Kartser on vähemalt 11 kantmeetri õhumahuga, köetav ja ventileeritav pime ruum kõva asemega. Kartserisse paigutatud vahialune kaotab kartseris viibimise ajal õiguse saata välja ja võtta vastu erakirju, lugeda aja-, ilu- ja teaduslikku kirjandust, kokku saada omastega, suitsetada ning võtta osa meelelahutuslikkudest koosviibimistest ja etendustest. Toiduks saab ta vahialustele määratud normi leiba ja vett. Igal kolmandal päeval antakse kartserisse paigutatule üldises korras sooja toitu ning viiakse ta jalutama.

Erakorralistel juhtudel võib vangistuseasutise direktor lubada kartserisse paigutatule saata välja ja võtta vastu erakirju.

§ 137. Paragrahvis 121 ettenähtud vahialuste poolt kordasaadetud teod käesoleva seadustiku ja vangistuseasutiste kodukorra eeskirjade vastu hinnatakse markidesüsteemi järgi.

Seesuguste tegude kordasaatjaid võib vangistuseasutise direktor eraldada üksikkambrisse ühest päevast kuni kolme kuuni, kui see on vajalik korra jaluleseadmiseks või alalhoidmiseks vangistuseasutises. Rasketel juhtudel võib neid paigutada kartserisse ühest kuni neljateistkümne päevani § 136 teises lõikes ettenähtud korras.

Kartseris ja üksikkambris veedetud aega ei arvestata vahialuse liikumisel astmetes ja järkudes.

Eraldada üksikkambrisse võidakse vahialust ka tema omal soovil, kui see on karistuse täitmise üldhuvides. Sel juhul arvestatakse üksikkambris veedetud aeg üldises korras.

§ 138. Vahialuse juurest leitud asjad, mis on hädaohtlikud vangistuseasutise korrale või julgeolekule, konfiskeeritakse. Muud keelatud asjad võetakse ära ja hoitakse alal kuni vahialuse vabanemiseni.

§ 139. Vahialuse poolt vangistuseasutise varale tehtud kahju nõutakse sisse vastuvaidlematus korras süüdlase varast, mis vangistuseasutise valdamisel, selle hulgas ka töörahast.

§ 140. Distsiplinaarkaristused määrab vangistuseasutise direktor. Üle seitsme päeva kartserisse paigutamise kinnitab vangimajade valitsuse direktor.

§ 141. Kõik distsiplinaarkaristused määratakse pärast juurdlemist kirjaliku otsusega ja pööratakse viivitamata täitmisele.

§ 142. Paragrahvides 138 ja 139 ettenähtud konfiskeerimise ja kahjutasu-sissenõudmise otsused teeb vangistuseasutise direktor, kui aga vastavate esemete väärtus tõuseb üle kümne krooni, siis vangimajade valitsuse direktor.

§ 143. Distsiplinaarkaristuse kandmine ei takista kaebustega ja palvetega esinemist riigi- või omavalitsuseasutustele või ametnikkudele.

Distsiplinaarkaristuse kandmine katkestatakse vahialuse ümberpaigutamiseks teise vangistuseasutisse, ta saatmiseks ametiasutusse ja haiguse ravimiseks.

§ 144. Märatsev vahialune asetatakse kuni rahunemiseni rahustamissärki, mille kirjelduse määrab Kohtu- ja siseminister.

8. peatükk.

Vahialuste vabastamine.

§ 145. Vahialune vabastatakse viimsel karistusepäeval enne kella 12. Kuni neljateistkümne päevani arestimõistetu vabastatakse samal kellaajal, mil ta vahi alla võetud.

§ 146. Sunnitöömajast ja vangimajast vabastatud vahialusele, kel ei ole oma kehakatet, antakse vangistuseasutise poolt vajalik riidevarustis, kusjuures selle hind kaetakse tema isiklikust rahast või töörahast, kui see olemas.

Vabastatavale vahialusele, kui ta elukoht on üle 25 km kaugel, antakse sõidupilet kuni tema elukohale lähemasse raudteejaama või sadamasse ühes söögirahaga vahialuse kahe päeva toidunormi väärtuses.

§ 147. Vahialuse vabastamisel antakse talle kätte vangistuseasutises hoiul olev tema vara, samuti ka osaliselt või terves summas ta isiklik raha ja tööraha, ülejääv osa ta rahast saadetakse vastavale vangide hooldamise seltsile või selle puudumisel omavalitsuseasutusele, edasiandmiseks vahialt vabastatule vajadust mööda.

III osa.

Erilised vangistuseasutised ja vahialuste liigid.

1. peatükk.

Alaealised vangistuseasutistes.

1. jagu.

Alaealised paranduseasutistes.

A. Paranduseasutised.

§ 148. Alaealiste paranduseasutised asutatakse ja valitsetakse käesoleva seaduse §§ 2—13, 15—17, 22—28, 30, 31, 68 ja 69 ning 149—159 eeskirjade järgi.

§ 149. Alaealiste paranduseasutised asutatakse eraldi poeg- ja tütarlastele.

§ 150. Alaealiste paranduseasutises on kinnine algkool avaliku algkooli õigustega, mille jaoks erilise õppekava ja järelevalvekorra kinnitab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Hariduse- ja sotsiaalministriga.

§ 151. Paranduseasutise direktor, tema abid, õpetajad-kasvatajad ja tööde õpetajad kannavad kodukorras määratud alustel vormiülikonda, mille koosseisu ja kirjelduse määrab Vabariigi Valitsus ja kandmise ajad — Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga ja Riigikontrolöriga.

Paranduseasutise valvurid kannavad teenistusekohuste täitmisel Kohtu- ja siseministri poolt määratud relva: paranduseasutise piirkonnas direktori poolt määratavatel juhtudel, väljaspool seda piirkonda — igal juhul.

Relv kantakse varjatult.

§ 152. Iga paranduseasutise juures on pedagoogikanõukogu, kuhu kuuluvad: direktor — esimehena ja õpetajad-kasvatajad ja paranduseasutise arst — liikmetena.

Pedagoogikanõukogu on otsustusevõimeline, kui võtavad osa esimees ja vähemalt pool liikmetest. Otsused tehakse liht-häälteenamusega; häälte poolekslangemisel on esimehe hääl otsustav.

§ 153. Pedagoogikanõukogu võimupiiri kuulub:

1) koolitöö ja tööõppuse korraldamine;

2) kasvandikkude käitumise ja õppimise hindamine;

3) kasvandikkude liigitamine ja üleviimine astmetel;

4) kasvandikkude väljalaskmise lubamine;

5) kasvandikkude vabastamine.

§ 154. Paranduseasutise majatööd, mis ei nõua erilist oskust, teostatakse kasvandikkude tööjõuga.

§ 155. Paranduseasutises seatakse sisse ja peetakse ülal kasvandikkudele elu-ülalpidamiseks vajalikkude tööoskuste kätteõpetamiseks õppetöökodasid mitmesugustel käsitööaladel, võimaluse korral õpetatakse ka põllumajanduslikke töid. Selleks vajalikud kulud määratakse riigi eelarves ja tulud lähevad riigi kasuks.

§ 156. Kasvandikkudele ei maksta tööde eest tasu, kuid §§ 172 ja 173 ettenähtud kasvandikkudele võidakse pedagoogikanõukogu otsusega aegajalt määrata ergutuseraha kodukorras ettenähtud alustel riigi eelarves selleks määratud krediidist.

§ 157. Kasvandikkude töö- ja kooliõppuse aeg ühes muu arendava tegevusega ei või kesta üle 12 tunni päevas.

Tööpäeva algus ja lõpp määratakse kodukorras töö ja tegevuse iseloomu ning kasvandikkude liikide kohaselt.

§ 158. Paranduseasutise ametnikud ja teenijad, kes on varustatud relvaga, võivad tarvitada relva paranduseasutise ja kasvandikkude kaitseks kallaletungi vastu.

§ 159. Juhtudel, kui kasvandikke saadetakse valve all väljapoole paranduseasutise asukohta, kannab saatja erariideid; seejuures tarvitatakse harilikke liikumisvahendeid.

B. Alaealiste kinnipidamine paranduseasutises.

§ 160. Alaealisi peetakse kinni paranduseasutises käesoleva seaduse §§ 84, 91, 93—98, 100—103, 105, 106, 108, 116 ja 135 ning 161—184 eeskirjade järgi.

§ 161. Paranduseasutisse paigutatud alaealine toimetatakse vastavasse paranduseasutisse ühes sellekohaste dokumentidega; kohaletoimetamise kulud kannab paranduseasutis.

§ 162. Paranduseasutises paigutatakse kasvandikud nende vanuse ja iseloomu kohaselt peredesse. Iga pere asub eriruumis eriliste õpetajate-kasvatajate ja valvurite alalise juhatuse ning järelevalve all.

§ 163. Kasvandikud kannavad erilist ülikonda, milles tunnusmärkidega tehakse vahet astmete vahel ja mille vormi, koosseisu ja kandmise ajad määrab Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga.

§ 164. Kasvandikud, peale § 178 ettenähtud erandite, viibivad tööst ja õppimisest vabal ajal vabas õhus mängudel ja võimlemisharjutustel.

§ 165. Kasvandikud võivad saata välja ühe erakirja nädalas.

§ 166. Kasvandikud võivad kokku saada omastega selleks seatud päevadel direktori

loal, kel on õigus keelduda loa andmisest, kui see kokkusaamine mõjub kahjulikult kasvandiku paranemisele.

§ 167. Kasvandikud, kel puudub täielik algkooliharidus, on kohustatud õppima paranduseasutise koolis.

§ 168. Kasvandikud võivad töö- ja kooliõppusest vabal ajal lugeda parandamissihile mitte vastukäiva sisuga teaduslikku, kasvatuslikku ja noorsoo-kirjandust.

§ 169. Kasvandikud on kohustatud õppima tööoskust paranduseasutise käsitöökodades ja põllumajanduslikkudel töödel.

§ 170. Kinnipidamist paranduseasutises teostatakse kolmes astmes: katsealuste-, paranejate- ja eeskujulikkude-astmes.

§ 171. Kasvandikud katsealuste-astmel võivad vabal ajal võtta osa paranduseasutises lubatud mängudest.

§ 172. Kasvandikud paranejate-astmel võivad vabal ajal võtta osa paranduseasutises lubatud mängudest, pääsevad pealtvaatajatena paranduseasutises korraldatavaile etendustele, võivad pääseda koju üks kord iga kahe kuu jooksul mitte kauemaks kui kolmeks päevaks ja võivad saada töö eest ergutuseraha.

§ 173. Kasvandikud eeskujulikkude-astmel võivad vabal ajal võtta osa paranduseasutises lubatud mängudest, pääsevad paranduseasutises korraldatavaile etendustele pealtvaatajatena ja tegelastena, võivad pääseda koju üks kord kuus mitte kauemaks kui kolmeks, erakordselt seitsmeks päevaks, võivad saada töö eest kõrgendatud ergutuseraha, neid võidakse ka saata valveta väljapoole paranduseasutist erilist usaldust vajavate ülesannete täitmisele.

§ 174. Iga kasvandik paigutatakse algul katsealuste-astmele. Hea käitumise ja õppimise korral viiakse ta paranejate-astmele. Käitumist ja õppimist hinnatakse markidega. Samadel alustel kasvandik viiakse üle eeskujulikkude-astmele ja vabastatakse paranduseasutisest. Igal astmel viibib ta vähemalt neli kuud.

§ 175. Hea käitumise ja õppimise eest ühe nädala kestel antakse kasvandikule üks mark; mitterahuldava käitumise ja õppimise eest sama aja kestel võetakse ära üks mark; halva käitumise ja õppimise eest sama aja kestel võetakse ära kaks marki.

§ 176. Kui kasvandikul markide äravõtmise tõttu tuleb puudu üks või rohkem marke, viiakse ta alamale astmele nii kauaks, kui palju vaja, et hea käitumisega ja õppimisega saada tagasi senisele astmele.

§ 177. Distsiplinaarkaristused paranduseasutises on:

1) noomitus;

2) paigutamine üksikkambrisse mitte üle 7 päeva;

3) kehaline karistus;

4) paigutamine karistuseosakonda mitte üle kahe kuu.

Kõik karistused määrab paranduseasutise direktor, kuid punktides 3 ja 4 ettenähtud karistuste määramisel kuulab ära ka pedagoogikanõukogu arvamuse.

Kehaline karistus määratakse raskete kõlblusevastaste ning teiste korravastaste tegude eest, mis saadetud korda teadlikult ja tingitud alaealise hingeelu kahjulikkudest avaldustest. Karistus seisab kergete vitsadega löömises kasvandiku paljastatud istmikule, alla 14 a. vanusele kasvandikule — kuni 6 löögini, ja üle 14 a. vanusele — kuni 12 löögini.

Karistus viiakse täide mitteavalikult direktori juuresolekul ning üle 14 a. vanusele naissoost kasvandikule ilma istmiku paljastuseta läbi õhukese aluspesu.

§ 178. Karistuseosakonnas viibijad elavad lukustatud ruumes, kust neid viiakse välja töödele ja jalutusele ainult valve all; nad ei võta osa mängudest ega etendustest.

§ 179. Kasvandiku poolt paranduseasutise varale tekitatud kahju sissenõudmine juhitakse ergutuserahale, selle puudumisel võetakse riigi kanda.

§ 180. Vabanevale kasvandikule antakse paranduseasutise poolt vajalik riidevarustis, sõidupilet kuni tema elukohale lähemasse raudteejaama või sadamasse ühes söögirahaga kasvandiku kahe päeva toidunormi väärtuses.

§ 181. Vabastatud kasvandiku ergutuseraha ülejääk saadetakse vastavale vangide hooldamise seltsile või selle puudumisel omavalitsuseasutusele, edasiandmiseks vabastatule vajadust mööda.

2. jagu.

Alaealised vangimaja eriruumis.

§ 182. Paranduseasutisse paigutamise võimaluse puudumisel paigutatakse alaealised eriruumi Kohtu- ja siseministri poolt selleks määratud vangimajas.

Alaealisi peetakse kinni vangimaja eriruumis käesoleva seadustiku §§ 148—181 eeskirjade järgi, kusjuures pedagoogikanõukogu ülesandeid teostab vangimaja nõukogu.

3. jagu.

Alaealised vangimajas.

§ 183. Vangimajja mõistetud alaealised peetakse kinni käesoleva seaduse §§ 1—147 eeskirjade järgi.

Alaealised paigutatakse täisealistest eraldi.

Majatöödele ei määrata alla 16-aastasi alaealisi.

2. peatükk.

Kinnipidamine arestikambreis.

§ 184. Arestikambrid asutatakse linnades ja alevites, kus ei ole käesoleva seaduse § 1 loendatud vangistuseasutisi, samuti ka valdades, mis kaugel neist vangistuseasutistest.

Arestikambrite võrgu ja sisseseade korra määrab Vabariigi Valitsus Kohtu- ja siseministri ettepanekul.

§ 185. Arestikambrite ja vahialuste ülalpidamise kulud, samuti ka nende valitsemise ning valvamise kulud kannab riik Kohtu- ja siseministeeriumi eelarve järgi. Vastavad ruumid annab ja peab korras kohalik linna-, alevi- või vallavalitsus riigi toetusel.

§ 186. Arestikambri ülema ja valvuri kohuseid täidavad vastava omavalitsuse poolt selleks määratavad omavalitsuse ametnikud.

Nende ülesannete täitmise eest makstakse neile riigikassa kulul Kohtu- ja siseministeeriumi eelarve kaudu lisatasu Vabariigi Valitsuse poolt määratavate normide järgi.

Arestikambri ülem ja valvur varustatakse vangimajade valitsuse poolt laskerelvaga.

§ 187. Arestikambreis võidakse pidada kinni karistuse täitmiseks neid kohalikke elanikke, kes on mõistetud aresti või aresti rahatrahvi asendamiseks mitte üle neljateistkümne päeva.

§ 188. Arestikambrite kodukorra määrab Kohtu- ja siseminister, arvestades käesoleva seaduse I ja II osa eeskirju. Kodukorra täitmise järele valvab vangimajade valitsus.

IV osa.

Eelvangistus.

1. peatükk.

Eelvangistuse-asutised.

§ 189. Isikud, kellele on eeluurimise või kohtu all olemise aja kestel kohtuvõimude poolt tõkkeabinõuna määratud vahiall pidamine, paigutatakse erilistesse eelvangistuse-asutistesse.

§ 190. Eelvangistuse-asutised asutatakse ja valitsetakse käesoleva seaduse §§ 2—7, 9—17, 27, 28, 30, 31, 70, 71, 74—80 ja 191—194 eeskirjade järgi.

§ 191. Eelvangistuse-asutiste koosseisu kuuluvad: asutise direktor, tema abid, laohoidjad, valvemeeskond, saatemeeskond, tervishoiu- ja kantselei-personaal; nende üldarv määratakse koosseisu seaduses. Koosseisu jaotab üksikute eelvangistuse-asutiste vahel vangimajade valitsuse direktor.

Vabateenijate teenistussevõtmise korra ja tingimused määrab Kohtu- ja siseminister.

§ 192. Eelvangistuse-asutiste majatööd tehakse koosseisus ettenähtud teenijate kaudu.

§ 193. Eelvangistuse-asutises võimaldatakse selleks määratud ruumidesse sissepääs ainult neile, kellele see on vajalik teenistuse tõttu, varustise muretsemise alal või kokkusaamiseks kinnipeetavatega.

Eelvangistuse-asutises kinnipidamise ruumidesse võimaldatakse sissepääs ainult järelevalve-ametnikule, prokuratuuri esindajaile, kohtunikkudele ja kohtu-uurijaile.

§ 194. Eelvangistuses kinnipeetavaid saadetakse § 218 ettenähtud juhtudel valve all, linna piires võimalikult kinnistes veoabinõudes.

2. peatükk.

Kinnipidamine eelvangistuse-asutistes.

§ 195. Kui vahialla võtmine määratud tõkkeabinõuna, vahialla-võetu toimetatakse eelvangistuse-asutisse ühes nõutavate dokumentidega.

§ 196. Vahialla-võetud naisisikuga võetakse vastu ka ta rinnalaps, kes alla 1 aasta vana ja keda toidetakse rinnaga.

Laps peetakse ülal eelvangistuse-asutise kulul 1-aastaseks saamiseni ja antakse siis lähemaile omastele, kes on kohustatud last ülal pidama. Viimase võimaluse puudumisel antakse laps rinnalastekodusse või kohaliku vangide hooldamise seltsi korraldusse.

Samuti toimitakse ka vahialla-võetu lastega, kes sündinud eelvangistuse-asutises.

§ 197. Vahialla-võetuga kaasas olevaist asjust võetakse vastu:

1) raha, kaasaskantavad väärtasjad ja dokumendid;

2) harilik kehakate, kaks paari pesu ja magamisasjad;

3) mitte kiirelt rikkiminevaid toiduaineid kuni 5 kg.

Kõik muud kaasasolevad asjad toimetatakse vahialla-võetu kulul tema poolt määratud isikuile või politseile.

§ 198. Vahialla-võetu paigutatakse vastava kohtuvõimu poolt määratud eelvangistuse-asu-

tisse; teda ümber paigutada teise eelvangistuse-asutisse võib ainult vastava kohtuvõimu nõusolekul.

§ 199. Kui üks ning sama isik on eelvangistuses kahe või rohkema kohtuvõimu korralduses, milles nõutakse kinnipidamist mitmeis eelvangistuse-asutistes, siis teatab eelvangistuse-asutise direktor sellest kõigile asjaomastele kohtuvõimudele; niisugune kinnipeetav paigutatakse ümber teise eelvangistuse-asutisse kohtuvõimu erilisel korraldusel.

§ 200. Vahialla-võetu peetakse kinni üksikkambris niikaua, kuni vastav kohtuvõim või kõik vastavad kohtuvõimud, kelle korraldusel ta vahialla võetud, on avaldanud nõusoleku ta paigutamiseks ühiskambrisse.

Ühte ühiskambrisse ei või paigutada ühes ning samas süüteoasjas kinnipeetavaid.

Vahialla-võetuid hoitakse lahus jalutamisel, sauna viimisel, eelvangistuse-asutisest väljaviimisel ja tapis.

§ 201. Ühiskambreis eraldatakse vahialla-võetud soo, võimaluse korral ka vanuse ja eelkaristuse kohaselt.

Ühiskambreis eraldatakse vahialla-võetud üksteisest ööseks võimaluse piires.

§ 202. Vahialla-võetud kannavad omi riideid; vangiriided antakse neile, kellel ei ole kõlblikke oma riideid, või kes ise soovivad vangiriideid.

§ 203. Eelvangistuse-asutis varustab vahialla-võetuid pesuga ja magamisasjadega. Lubatud on ka oma pesu ja magamisasjade tarvitamine.

§ 204. Eelvangistuse-asutistes kinnipeetavate riidevarustise vormi määrab Kohtu- ja siseminister, koosseisu ja kandmise ajad — Kohtu- ja siseminister kokkuleppel Majanduseministriga.

§ 205. Vahialla-võetuid toidetakse toidutabelite järgi, millised määrab Kohtu- ja siseminister, kuulates ära riigi tervishoiunõukogu arvamuse.

Eelvangistuse-asutise direktor võib tervislikkudel põhjustel üksikuil juhtudel teha kõrvalekaldumisi toidutabeleist eelvangistuse-asutise arsti ettepanekul.

§ 206. Kergemad haiged ravitakse eelvangistuse-asutises, raskemad haiged, eriti aga nakkushaiged — erilises vahialuste-haigemajas või mõnes riigi või omavalitsuse haigemajas.

§ 207. Vahialla-võetuid ravitakse riigi kulul piires, millised määrab Kohtu- ja siseminister, kuulates ära riigi tervishoiunõukogu arvamuse.

§ 208. Vahialla-võetute saunaskäimise, pesemise ja pesupesemise kulud kannab riik; sellekohased kulunormid määrab Kohtu- ja siseminister.

§ 209. Soojus vahialla-võetute eluruumides ei või olla alla +17° C järgi.

§ 210. Vahialla-võetuile võimaldatakse liikumist vabas õhus igal päeval vähemalt 30 min. kestel.

§ 211. Vahialla-võetute ülestõusmise, söögi, jalutamise ja magamaheitmise ajad ja kord määratakse kodukorras.

§ 212. Vahialla-võetule on keelatud:

1) alkoholsete jookide või muude uimastuseainete tarvitamine;

2) raha, keelatud kirjanduse või muude keelatud asjade hoidmine enda juures;

3) salaühenduse pidamine endivahel ja välisilmaga;

4) salamärkide tarvitamine väljasaadetavais kirjades, samuti ka neisse valeteadete mahutamine eelvangistuse-asutise kohta;

5) varaliste tehingute sõlmimine endivahel eelvangistuse-asutise direktori loata;

6) rahurikkumine;

7) viisakusetu või korratu käitumine.

§ 213. Vahialla-võetud on kohustatud hoolitsema oma ihu, riiete, sööginõude ja kambrite puhtuse eest kodukorras määratavas korras.

§ 214. Vahialla-võetud võivad saata takistamatult palveid ja kaebusi oma või perekonna isiklikkude ja varanduslikkude huvide kaitseks vastavaile riigi- ja omavalitsuseasutustele.

§ 215. Vahialla-võetud võivad erakirju saata välja vastava kohtuvõimu loal üks kord nädalas.

§ 216. Vahialla-võetute poolt väljasaadetavad ja neile saabuvad kirjad saadetakse vastavale kohtuvõimule läbivaatamiseks.

§ 217. Vahialla-võetud võivad omastega kokku saada üks kord nädalas selleks määratud ruumis ja ajal ainult vastava kohtuvõimu loal ja tema poolt määrataval viisil.

Erakorralistel juhtudel võib vastav kohtuvõim lubada kokkusaamist väljaspool järjekorda.

§ 218. Vahialla-võetuid võidakse eelvangistuse-asutisest viia välja ainult vastava kohtuvõimu korraldusel.

§ 219. Vahialla-võetud võivad abielluda vastava kohtuvõimu nõusolekul üldistel alustel, kusjuures perekonnaseisu-ametniku kohuseid täidab eelvangistuse-asutise direktor.

§ 220. Vahialla-võetud võivad tellida või endale lasta järele tuua toiduaineid kuni 3 kg nädalas.

§ 221. Vahialla-võetud võivad oma asjadest enda juures hoida: seepi, suupuhastamisvahendeid, mitte kiirelt rikkiminevaid toiduaineid, tarvilikud sööginõud, kaks vahetist ihupesu, ühe vahetise sooja pesu, ühe vahetise voodipesu, madratsi, teki ja padja.

§ 222. Vahialla-võetud võivad lugeda teaduslikku ja ilukirjandust eelvangistuse-asutise raamatukogust.

Samasisulist kirjandust võidakse neile ka järele tuua või saata, kuid see saadetakse enne vastavale kohtuvõimule läbivaatamiseks ega anta eelvangistuse-asutisest välja enne vahialla-võetu vabanemist.

Ajakirjandust võivad vahialla-võetud lugeda ainult vastava kohtuvõimu loal.

§ 223. Vahialla-võetule, kes on mõne usuühingu liige, võimaldatakse kokku saada oma usutunnistuse vaimulikuga ja võtta osa usulistest talitustest ainult vastava kohtuvõimu loal.

§ 224. Distsiplinaarkorras karistatakse vahialla-võetuid tegude eest, mis keelatud käesoleva seadustiku IV osa ja eelvangistuse-asutiste kodukorra eeskirjadega.

§ 225. Distsiplinaarkaristused on:

1) noomitus;

2) toiduainete tellimise või järeletoomise õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

3) paigutamine kartserisse ühest kuni neljateistkümne päevani.

§ 226. Vahialla-võetu juurest leitud asjad, mis on hädaohtlikud eelvangistuse korrale või julgeolekule, konfiskeeritakse.

Teised keelatud asjad võetakse ja hoitakse alal kuni vahialla-võetu vabanemiseni.

§ 227. Vahialla-võetu poolt eelvangistuse-asutise varale tehtud kahju nõutakse sisse vastuvaidlematus korras süüdlase varast, mis eelvangistuse-asutise valdamisel.

§ 228. Distsiplinaarkaristused määrab eelvangistuse-asutise direktor.

§ 229. Kõik distsiplinaarkaristused määratakse pärast juurdlemist kirjaliku otsusega ja pööratakse viivitamata täitmisele.

§ 230. Paragrahvides 226 ja 227 ettenähtud konfiskeerimise ja kahjutasu-sissenõudmise otsused teeb eelvangistuse-asutise direktor, kui aga vastavate asjade väärtus tõuseb üle kümne krooni, siis vangimajade valitsuse direktor.

§ 231. Distsiplinaarkaristuse kandmine ei takista kaebustega ja palvetega esinemist riigi- või omavalitsuseasutustele või ametnikkudele.

Distsiplinaarkaristuse kandmine katkestatakse vahialla-võetu ümberpaigutamiseks teise eelvangistuse-asutisse, tema saatmiseks ametiasutusse ja haiguse ravimiseks.

§ 232. Määratsev vahialla-võetu asetatakse kuni rahunemiseni rahustamissärki, mille kirjelduse määrab Kohtu- ja siseminister.

§ 233. Vahialla-võetu vabastatakse sama kohtuvõimu kirjaliku korraldusega, kelle järgi ta peetakse kinni.

3. peatükk.

Eelvangistus vangistuseasutistes.

§ 234. Eelvangistuse-asutiste puudumisel või neis ruumi puudusel paigutatakse isikud, kelle kohta vahialla võtmine määratud tõkkeabinõuna, vangimajadesse, kus nad peetakse kinni §§ 189—233 eeskirjade järgi.

§ 235. Kui vahialla võtmine määratud tõkkeabinõuna, paigutatakse vahialla-võetud vangimajades eriruumesse eraldi muudest vahialustest, kusjuures § 200 eeskirju kohaldatakse niipalju, kui ruumid seda võimaldavad.

V osa.

Maksujõuetute võlgnikkude kinnipidamine.

§ 236. Vahialla-võetud maksujõuetud võlgnikud peetakse kinni vangimajades käesoleva seaduse §§ 197, 209—214, 218, 220, 221, 226, 229—232 ja 237—248 ettenähtud eeskirjade järgi.

§ 237. Vahialla-võetud maksujõuetud võlgnikud toimetatakse lähemasse vangimajja ühes sellekohaste dokumentidega; nad paigutatakse ühest vangimajast teise vangimajade valitsuse direktori korraldusel vastava kohtuvõimu nõusolekul.

§ 238. Maksujõuetud võlgnikud liigitatakse soo järgi ja peetakse kinni ühiskambreis eraldi muudest vahialustest.

§ 239. Maksujõuetud võlgnikud tarvitavad oma riidevarustist, pesu, magamisasju, pesemisvahendeid ja toidunõusid.

§ 240. Maksujõuetuid võlgnikke toidetakse Kohtu- ja siseministri poolt määratava toidutabeli järgi. Ravimine, saunaskäimine ja pesupesemine toimub vangimaja kodukorra alusel.

§ 241. Eelmises (240) paragrahvis ettenähtud kulud tasutakse Tsiviilkohtupidamise seaduses ettenähtud korras.

§ 242. Maksujõuetud võlgnikud võivad saata välja kaks kirja nädalas, kokku saada omastega üks kord nädalas, lugeda teaduslikku, ilu- ja ajakirjandust, kokku saada oma

usutunnistuse vaimulikuga ja võtta osa usulistest talitustest.

§ 243. Maksujõuetu võlgnik võib abielluda, kusjuures perekonnaseisu-ametniku kohuseid täidab vangimaja direktor.

§ 244. Distsiplinaarkorras karistatakse maksujõuetuid võlgnikke tegude eest, mis on keelatud käesoleva peatüki ja vangistuseasutise kodukorra eeskirjadega.

§ 245. Distsiplinaarkaristused on:

1) noomitus;

2) ajakirjanduse lugemise õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

3) kirjavahetuse-õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

4) kokkusaamis-õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

5) toiduainete tellimise või järeletoomise õiguse kaotus mitte kauemaks kui üheks kuuks;

6) paigutamine kartserisse ühest kuni neljateistkümne päevani.

§ 246. Distsiplinaarkaristused määrab vangimaja direktor.

§ 247. Maksujõuetu võlgniku poolt vangimaja varale tehtud kahju nõutakse sisse vastuvaidlematus korras süüdlase varast, mis vangistuseasutise valdamisel.

§ 248. Maksujõuetu võlgnik vabastatakse vahialt Tsiviilkohtupidamise seaduses ettenähtud alustel.

VI osa.

§ 249. Käesolev seadustik pannakse maksma eriseadusega.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Sekretär A. Schulbach.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Kuresaare linnavolikogult 4. veebruaril 1931 vastu võetud

122. Sundmäärus juuksetööstuse ja habemeajamise töötubade kohta Kuresaare linnas.

Antud Linnaseaduse § 108 p.p. 18 ja 26 põhjal.

§ 1. Juukselõikamise, lokkimise ja habemeajamise, samuti ka juukse ja kulmude värvimise ning küünte puhastamise töötoad võivad asuda ruumes, mis vastavad käesolevale sundmäärusele. Töötubade pidajatel on keelatud alata tegevust enne, kui ruumid on linnavalitsuse poolt järele vaadatud ja kõlvuliseks tunnistatud.

Märkus. Olemasolevad töötoad peab sisse seatama käesoleva sundmääruse nõuetele vastavalt kolme kuu jooksul sundmääruse maksmahakkamise päevast arvates.

§ 2. Töötoa ruumid peavad olema puhtad, hästi valgustatud ja õhupuhastuse seadega. Põrandad peavad olema siledad ja värvitud või kaetud linoleumiga.

§ 3. Töötoa ruume ei tohi elamiseks ega mingisuguseks muuks otstarbeks kasutada. Eluruumid peavad olema eraldatud töötoast kindla vaheseinaga, milles eluruumi viiv uks võib olla. Eluruumil peab olema veel eraldi sissekäik.

§ 4. Juukselõikamise ja habemeajamise ruumes asuv mööbel peab olema lakeeritud või poleeritud või heleda õlivärviga värvitud ja alati korras ning puhas hoitama. Valge korvmööbel võib olla ka värvimata. Polsterdatud ja riidega kaetud mööbli pidamine töötoas ja publiku ooteruumis on keelatud.

§ 5. Töötoa jaoks määratud ruumides peab olema peale mööbli: üliriiete varn, süljekauss, jooginõu puhta veega, jooksva veega (kraaniga) pesemise sissesead, kinnine kapp puhta pesu hoidmiseks ja kinnine kapp või kast musta pesu jaoks.

§ 6. Tarvitusel olevad rätikud j.n.e. peavad olema puhtad, nende teistkordne tarvitamine ilma pesemata on keelatud. Ligniinpaber ja puuvill tulevad hävitada pärast nende tarvitamist.

§ 7. Töötubades töötajad isikud peavad oma käsi pesema enne iga töötarvitaja juurde tööle asumist ja kandma töö juures valgest pestavast riidest tehtud puhast kuube või varukatega põlle.

§ 8. Kõik tööriistad peavad olema alati puhtad ja enne tarvitamist desinfitseeritud. Töötoas, kus desinfitseerimiseks sellekohased aparaadid puuduvad, tuleb vahupintslid pärast igakordset tarvitamist keeva veega puhtaks pesta; habemenoad, käärid ja juukselõikamise masinad puhastada piiritusega (mitte alla 70°). Kammid ja harjad tulevad pesta kuuma soodaveega või sublimaadi või 4% ammoniaaki lahuga. Nõndanimetatud kivi (alumen — maarjajää) tarvitamine peale habemeajamist on keelatud. Tekkinud lõikehaavade desinfitseerimiseks võib tarvitada jooditinktuuri või 1% tümoolpiirituse lahu, või vahendeid, mis tervishoiu-arsti poolt lubatud on. Puuderdada võib ainult puhta puuvillaga, mille teistkordne tarvitamine on keelatud.

§ 9. Habemeajamise juures võib pühkida nuga ainult puhta paberi või vatiga, mida uuendatakse iga tarvitaja juures.

§ 10. Töötoa omanik või tema asemik peab valvama selle järgi, et isikud, kellel nakkus- või nahahaigused, töötoas ei töötaks, kuni arst seda pole lubanud. Töötoa omanik on kohustatud kõiki töötoas tegutsevaid isikuid enne teenistusse võtmist ja teenistuses olemise ajal vähemalt üks kord kuus haiguste suhtes arsti poolt laskma läbi vaadata. Läbivaatamise tagajärjed kannab arst sellekohasse raamatusse, milline töötoas alal hoitakse ja mida linna tervishoiu-osakonna esindajal õigus on igal ajal kontrollida. Niisama on linna tervishoiu-arstil õigus igal ajal järele vaadata töötubades töötavate isikute tervislikku seisukorda.

§ 11. Töötoas on keelatud tööd teha ilmselt nakkus- või nahahaigust põdevate isikute juures, kui nad ei esita arstitunnistust selle kohta, et nende haigus ei ole külgehakkav.

§ 12. Juukselõikamise ja habemeajamise töötoad võivad olla avatud:

1) laupäevadel ja pühade-eelsetel päevadel kella 8 kuni 20-ni (8 õhtul);

2) teistel äripäevadel kella 8 kuni 19-ni (7 õhtul);

3) kui kaks püha järgimööda, siis igal teisel pühal kella 9 kuni 12-ni; välja arvatud pühadel, mis tähendatud käesoleva paragrahvi teises lõikes;

4) kevade-, suviste- ja jõulupühade laupäeval ja vana-aasta viimasel päeval kella 8 kuni 19-ni (7 õhtul);

5) kui jõululaupäev või vana-aasta viimane päev langeb nädala-pühapäevale, siis sel päeval kella 9 kuni 14-ni (2 päeval);

6) nädalapühadel, kevade-, suviste- ja jõulu viimasel pühal ning jaanipäeval kella 9 kuni 11-ni.

Töötoad on suletud: 1. jaanuaril, kolmekuningapäeval, iseseisvusepäeval (24. veebruaril), palvepäeval, suurel-reedel, 1. mail, ristipäeval ja kevade-, suviste- ning jõulupühade esimesel päeval.

§ 13. Neil päevil, kui töö kestab üle 8 tunni, peavad juuksetööstuse ja habemeajamise töötubade omanikud võimaldama palgalistele teenijatele vähemalt 2 tundi lõunavaheaega.

§ 14. Igas töötoas peab olema välja pandud selgesti loetav käesolev sundmäärus ja töötasutaks nähtaval kohal.

§ 15. Süüdlased selle sundmääruse rikkumises karistatakse R. n. s. § 29 põhjal.

§ 16. Käesolev sundmäärus astub jõusse üks kuu pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 17. Käesoleva sundmääruse maksmahakkamisega kaotab maksvuse samasugune sundmäärus, mis avaldatud Liivimaa Kubermangu Teatajas nr.nr. 105, 106 ja 107 — 1914.

Linnapea (allkiri).

Sekretär J. Haab.

Hind 10 senti. Riigi trükikoja trükk.